

КАКВО Е БОЖИЙ ПРОМИСЪЛ И КАК СЕ ПРОЯВЯВА В НАШИЯ ЖИВОТ

На божественото свръхсвършенство е известно всичко – още преди да започне, докато завърши. На нас пък, по причина на многочислените изменения, които се извикват от грехопадението заедно с невнимателното и престъпно поведение на човека, всичко това изглежда неизвестно, изменчиво и непостижимо.

Независимо от това, че всичко е подчинено на Божествения Промисъл и Грижа, в зависимост от обстоятелствата, времето, местата, лицата и коварствата на сатаната, са възможни изменения в установения порядък на нещата.

Но нищо не може да възпрепятства Божия Промисъл или да отмени неговото действие по отношение на творението. Със своите порочни действия ние можем само да допринесем за изменението на начина на функциониране или на действието на различните елементи.

Ако се гледа последователно, Божията воля, или Божият съвет, се проявява в четири вида.

Първо, Божественото благоволение или благосклонност, благоволяващата воля, тоест това, което преимуществено желае Бог.

Второ, домостроителството, домостроителната воля, съгласно която Бог се намесва и ни вразумява.

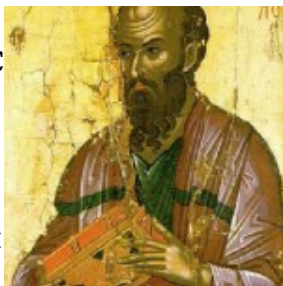
Трето, отстъпката, отстъпващата воля, в съгласие с която Бог, поради нашата немощ, отечески ни отстъпва.

И четвърто, многоплачевната богооставеност – когато човек живее в неразкаяно упорство и безчувствие, извиквайки с това състоянието, при което Бог го оставя.

Посредством Божествената воля всепосилният Божествен Промисъл се реализира даже въпреки факта, че нашето собствено падение е извратило равновесието, нарушавайки твърде добрите условия за неговото съществуване. Който е мъдър, ще забележи това и ще разбере милостта Господня (Пс. 106:43).

Тъй като Бог всичко е предвидял, Той е можел да възпрепятства злополуката, постигнала човека, но с това би се премахнала личната му свобода. Тъкмо от уважение към нея, Той е оставил крайния избор на самия човек и по такъв начин човекът носи сам отговорността за своя живот, пълен с безпокойства и трудове – или поради помрачение на ума, или по силата на страстната му поквара и пренебрежение към разсъждението.

В това плачевно положение, в което човекът се оказал след като сам се отделил от любящия Бог, имат място нападките и влиянията на сатаната, който има власт в тази долина на плача, в която живеем. Това право сме му отстъпили сами, оставяйки рая и тръгвайки след него.

Павел

Бидейки според апостол Павел богът на тоя век (2 Кор. 4:4), адският змей никога не престава да напада и да прелъстява човека с безсрамни предложения. Нужно е да бъдем по-внимателни и повече да се молим, и особено в наше време, когато лошият пример е станал норма и с помощта на съществуващите средства се предава мигновено.

Следователно, Божественият Промисъл е всеспасителна грижа, с която Бог обгръща телесните и духовните твари, които живеят сега, и на които предстои да живеят в сегашното време и във вечността.

Правдата Божия така също се реализира в сферата на Божествения Промисъл. Тя се намесва в живота на човека, когато в него господства неразумното начало. Така Правдата Божия, бидейки абсолютна, удържа това неразумно начало за обща полза при достигането от човека на неговото предназначение. Всичко, което съществува, от началото на сътворението си е предназначено за някаква цел. И този Божествен замисъл не може да се измени, защото Бог всичко е сътворил премъдро.

Ако поради наивността на човека или поради демонското коварство първоначалната цел се наруши, тогава по силата на последващото разкаяние на човека и в зависимост от степента на покаяние и изправяне на прегрешението, мястото на Божественото благоволение се заема от Божественото домостроителство.

Бог, Който иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познание за истината (1 Тим. 2:4), предопределя всичко съгласно благоволяващата Си воля, която е не нещо друго, а абсолютният и безпогрешен начин за достигането на целта ни, и Той може да ни дари несравнено повече от всичко, що просим или за каквото помисляме (Еф. 3:20).

Когато човекът се заблуждава или пренебрегва дълга си, Бог, вместо да измени решението Си, да го лиши от милостта, която му е дарил, и да го отхвърли като виновен, се намесва с цел да го вразуми и да доведе човека до изправяне. Това, съгласно светите отци, представляват вразумителните или примирителни напасти. На практика се оправдава изречението: когото Господ обича, него наказва и към него благоволи, както баща към сина си (Притч. 3:12).

Вместо да отхвърли нарушителя, Бог по човеколюбивото Си домостроителство лекува болестта на предателството със съответни изпитания. Болшинството от най-дълбоките Божи правди, чрез които се управлява сегашният живот, се отнася именно към този тип примирение. Блажен оня човек, когото вразумяваш Ти, Господи, и поучаваш на Твоя закон (Пс. 93:12). И отново: преди моето страдание аз се заблуждавах (Пс. 118:67) и Господ ме строго наказва, ала на смърт не ме предаде (Пс. 117:18).

Основните причини за сегашната неустроеност на падналия човек са състоянието на променливост, в което той пребивава, и неговите помисли, които са зло още от младините му (Бит. 8:21).

Поради това, че не можем да убедим себе си да бъдем последователни при изпълнение на задълженията си, ние нарушаваме замисъла на Божествения промисъл и принуждаваме Бог за съхранението на равновесието да ни подлага на примирителни напасти, които са доста мъчителни. Но това е нашият кръст и ние сме длъжни да го носим.

Автор: Старец Йосиф Ватопедски

Източник: Атонски беседи